

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre	12 fr.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy órára	1 „

— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap esti 6 óráig

Nagybecskerek, 1899.

XXVIII. évfolyam. 53. szám.

Hétfő, március 6.

Szell miniszterelnök szava.

Nagybecskerek, március 6.

A visszaélés, melyet a beszéddel napról-napra, lépésről-lépésre elkövetnek, nagyon lenyomta a szó értékét és különösen a politikai beszédek vesztették el majdnem az egész értéküket. Ha valaki teljes tüdővel beszél, rögtön felmerül a gyanu, hogy a mellhangokat a hasából hozza ki, melyet mások költségére akar hizlalni. Azok száma, a kik a meggyőződés melegítő tüze és az üres pathos hideg lángja közt különbséget tudnak tenni, rendszerint nagyon csekély és mégis nem épen a legtapasztalatlanabbak azok, a kik a megkülönböztetésről mit sem akarnak tudni. Szemfényvesztés, szól a hirtelen ítélet és valóban a teljesítmények egész sora kell hozzá, hogy az ilyen ítélet egy egyeseknél, mint a tömegnél korrigáltassék. Annál megkapóbb tehát, hogy Szell Kálmán miniszterelnök programbeszéde oly nagy és intenzív hatást keltett. A feloszlott nemzeti párttól egészen eltekintünk és a disszidenseket sem vesszük itt tekintetbe. Ez utóbbiakról elmondhatjuk, hogy az ő helyük csak a szabadelpárthban volt s örültek, hogy alkalmas okuk volt a visszatérésre. A mi a volt nemzeti pártot illeti, ennek szintén nagyon alapos okai vannak a Szell Kálmán iránt való nagy rokonszenvre. Ez a párt zsákutcába jutott s kénytelennek érezte magát a szó bettiszerinti értelmében élet-halál harcot vívni. Ha a korona a Bánffy-kabinetet továbbra is megtartotta s neki a képviselőház feloszlatására felhatalmazást adott volna, a nemzeti párt valószínűleg teljesen szétmorzsolódott volna, mert arra nézve ugyan senki sem kétkedik, hogy a közvélemény végkép az obstrukció ellen fordult. Ezen

még Szilágyi Dezső sem tudott semmit változtatni azokkal a mázsás sulyokkal, melyeket „nyílt levélben“ a kormány ellen hajított. Csak midőn Szell Kálmán jelent meg a nyílt színen, történt a közvéleményben egy gyenge fordulat, mely azonban oly lassan gyarapodott erőben, hogy még akkor sem lehetett egész biztosra venni, valjon lesz-e többsége, mikor már meg volt bizva a misszióval, hogy a békét saját kezére állítsa helyre és alakítsa új kabinetet.

De mi történt?

Midőn Szell Kálmán először a szabadelpártkörből, azután a képviselőházból kifelé beszélt Szt. István koronájának tágas birodalmába, a szcéna mint egy varázsütésre egészen megváltozott. A bizalom és rokonszenv mindenünnen repült feléje. Még a függetlenségi és a néppárt is, melyeknek sem nyerni, sem veszteni valójuk nem volt, lefújtak és pásztorsíppal cserélték fel a hadi tárogatót s az örömnilyánítások a városokból és megyékből kezdtek tömegesen érkezni, mintha egy Bánffy miniszterelnök soha sem létezett volna és mintha soha senki sem gondolt volna arra, hogy az ellenzék ellen megsemmisítő hadjáratot viseljen.

De nemcsak az Egyes, a pártokon kívül álló képviselők belépése a szabadelpárthba, köztük olyan kettő, a kik ezelőtt a szélső balhoz tartoztak, többet mond, mint a disszidensek és a feloszlott nemzeti párt híveinek tömeges belépése.

Szell Kálmán kormánypolitikájának, az általa proklamált iránynak kényszerítő hatalma mindenfelé gyakorolja csalhatatlan hatását és senki sem képes magát kivonni alóla. Még a nemzetiségeknek is ezt vesszük észre, melyeknek sajtóközegei az

új kormányprogramról nyilatkoznak. Felvetik ugyan a kérdést, mint lehessen összeegyeztetni, hogy törvény, jog és igazság legyenek a kormányzási maximák, ha másrészt az egységes nemzeti állam eszméje vörös fonálként vonul végig az egész belpolitikán? Nos, az urak hamar meg fogják kapni a választ. Az emberi fogalmak nem engedik magukat egészen emancipálni attól az állásponttól, melyet az ember elfoglal. A magyar állameszme álláspontja pedig az egységes nemzeti állam és ez az álláspont addig, a míg a magyar minisztériumok fognak létezni, megmásíthatatlan marad. Ezt az álláspontot ebben az országban mindenkinek el kell ismernie s el kell fogadnia s ebből az álláspontból fognak Szell kormányzása alatt törvény, jog és igazság szerint mindenkinek egyenlő mértékkel mérni. Csakhamar tudatára fognak ébredni a nemzetiségek annak, hogy ha az államnak megadják, a mi az államé, egész jól érezhetik magukat s ápolhatják külön nemzetiségi javaikat. Annak a közmondásnak az igazságáról is hamar meg fognak győződni, hogy ha ketten csinálják ugyanazt, az nem ugyanaz. A hang, melylyel a kérdést felvetik, bizonyítja különben, hogy a nemzetiségek is igen behatóan foglalkoznak az új miniszterelnök programjával és Szell szavait bizalommal akarják fogadni. Honnan jön tehát a szónak ez a divatból majdnem egészen kiment magas becslése?

Kifolyása az annak az oly ritka összhangnak a becsületes akarat, reális lehetőség és igaz őszinteség közt, melyek Szell Kálmánban egyesülnek és így szavaiban, mint cselekedeteiben megnyilatkoznak.

A „TORONTÁL“ tárcája.

O j ö n.

Ö j ö n. Tudjátok-e ti falak, ti butorok, ti sötét, homályt vető függönyök, te márványkandalló s te a kandallón szomorkodó Amor, tudjátok-e mi az, a min így ujjong belül ez a lélek?

O j ö n. Jön.

Még csak pár perc és ő be fog ide lépni. O, az erős, a hatalmas, az édes!

Be fog lépni. Meg fog szólalni az ő zengő hangján, hogy tüdőszőlő. Lehajol hozzám az ő délceg természetével, lehajítja szép büszke fejét, hogy megcsókolja a homlokomat. Antán ledobja magáról a köpenyét, a kalapját és mindkét kezem a keszébe fogva, némán, a szemembe néz. En megértem ezt a mélységes tekintetet. Ezt a néma ékesesszólást, a mely azt mondja:

— Látod, ismét csak itt vagyok nálad, pedig en nem helyes. Mióta nem láttalak, színtelenül te rád gondoltam, addig, mindaddig, míg újra vissza nem jöttem hozzád. Neked nem volna szabad örülni jövetelmenek és te mégis örülsz; el kellene küldened magadtól és hozzám tapadás; meg kellene vetned és te imádattal tekintess fel reám. Te asszony vagy, gyenge, akarat nélküli való asszony, aki nem tud parancsolni az érségeinek. De én férfi vagyok; nekem kellene erősen lennem s én még te náladnál is gyengébb vagyok.

Mert nekünk tiltva van egymást szeretnünk. A mi szerelmünk bűn. Egyikünk sem szabad, sem te, sem én. Mindegyikünknek meg van a maga kötelessége s mindegyikünk vét a magáé ellen. Köszöntünk áll egy nagy, mérhetetlen akadály, mely mindörökké eltölt bennünket egymástól és lásd

én mégis itt vagyok. Nálad, veled — a bűntársammal!

Milyen gyengék, milyen nyomorultak is vagyunk mi mindketten!

Est mondja az a néma tekintet.

Az enyém pedig válasszol reá és attól a választól még bünyösebbek leszünk mindketten.

— Jól tetted, hogy eljöttél. Oh, bár sohase kellene eltávoznod! Ha százszor bűn is az, a mit tesszünk, én mindannyiszor örülni fogok jövetelnek, a hányzor csak láthatlak. Mindannyiszor hozzád simulok, mindannyiszor magamhoz szorítalak — s ha távozni készülsz, mindannyiszor letérdelek eléd és kezeimet összetéve könyörgök: maradj! Mert nekem te vagy az egyetlen férfi a földön s én kivéled és szerelmeden kívül nem ismerek senkit, semmit. A mi világunk egy kis külön világ, s melynek titkaiba nem hatolhat: kutató bölcsesség, szigorú hagyomány, bosszú törvény, még saját lelkiismeretünk tiltó szava sem. Mi e világot peroról perora védelmezzük a felé irányuló veszélyek: az elítéletek és csalódások ellen. Szemünk könnyével, szívünk vérével oltalmazunk, hogy kifáradva az élet küzdelmeiben, legyen egy parányi hely, a hova menekülhetünk: legyen egy fa, melynek árnyékában megpihenhetünk: legyen egy forrás, melynek üde cseppjeivel frissíthetjük szomjúságtól tikkadt ajkunkat.

Oh mi nem védkezünk, mert hiszen csak azt védjük, a mi a miénk, a mit önmagunk, ketten alkottunk, a mi nélkül nem élhetünk, a mi nélkül meghalni sem tudnánk.

Ekkép adja meg a választ az én tekintetem.

S tudod-e még, te, a kandallón szomorkodó Amor, tudod-e, hogy az a komor, szomorú tekintet, hogy változik át egyszerre? Hogyan önti el a pir azt a fonséges, hideg arcot? Hogy gyulad fel a láng mindkettőnk lelkében s hogy

olvad össze a másik peroban lelkünk, egy vég nélküli édes, mámoros ölelésben? Tudod-e te kis szomorkodó Amor?

Mondjam-e még tovább? Elmondjam-e, hogy az a hatalmas, komoly férfi, hogy változik át rajongó ifjúvá? Hogy lesz a hősből troubadour, a harcoshóból lágysszavú dalnok? Hogy lesz a szenvedő nőből egyszerre szilaj, szerelmes asszony, aki ölel, aki csókol, aki elfelejti, hogy kivüle mások is élnek a földön s a ki azt hiszi, hogy csak az ő kedvese számára van itt minden?

Az alkotó nekik teremtette az eget és földet; a napot, a levegőt, a virágot és a csillagokat!

Milyen boldogító ez a csalóka képzelet!

Milyen dicső önzés a szerelmesek önzése!

Hallga! Az óra hetet üt! Tíz, nyolc, öt perc múlva — talán még előbb — talán már a következő, vagy még ebben a percben... Kipkop. Hangzik az ajtón. Kipkop. Hangzik belül a szivben. Azután egy örömsikoly, azután egy ölelés... Ö j ö n.

Nézzük csak a szobát, rendben van-e minden?

A vásárban azok a száradt virágok, melyeket még ő hagyott itt. Mikor hozta, üdék voltak és illatosak. Most már szárazak és színtelenek. (A szerelmes szem most is virulóknak látja őket.) Az a karosszék a kandalló mellett, melyben ülni szokott, elötte az a kis puha szőmoly, melyen ülve odahajthatom fejemet a térdeire. Az a könyv, melyben utoljára leposztott; a papíryomó, az a kis vigyorgó ördög, a mit a keszébe vett; a kis szomorkodó Amor a kinek leeresztett nyílár egy piros szegfűt tűzött s az a kis párna, a mire a fejét szokta hajtani.

Minden, minden a helyén. Csak ő nincs még itt. De jönni fog. Oh bizonyosan jönni fog.

Báró Bánffy főudvarmester. A hivatalos lap vasárnapi száma közli a következő legfelsőbb királyi kéziratot:

Kedves báró Bánffy! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére Önt a magyar főudvarmesteri méltóságra ezenel kinevezem.

Kelt Bécsben, 1899. márc. hó 2-án.

FERENC JÓZSEF s. k.

Szell Kálmán s. k.

HIREK.

Tájékoztató.

Március 7. Vörös-kereszt-egylet évi közgyűlése.
Március 27. Közigazgatási bizottság.
Május 14. A nagybecskereki Kerékpár-Egylet tavaszi országos pályaversenye.

Augusztus 20. A nagybecskereki Kerékpár-Egylet népnépszéke a versenypályán.

Október 1. A nagybecskereki Kerékpár-Egylet őszi országos pályaversenye.

A gőz- és kádfürdő mindennap reggeli 6 óráig esti 7 óráig nyitva van; bolygók részére kedden, esztörtékön és pénteken d. n. 5 óráig; ugyanazon napokon 1/2-1 óráig este nyitva van.

— **Személyi hír.** Rónay Jenő főispán hivatalos ügyekben Budapestre utazott.

— **Az új alügyész.** A dr. Milassin Kálmán távoztával megüresedett alügyési állást szombaton töltötte be a felség, mikor kinevezte dr. Lauka József magyar-láposi járásbírói albirót, a vesterán író unokaöccsét a nagybecskereki ügyészséghez alügyésszé.

— **Véglegesítés.** A magyar királyi igazságügyminiszter Tóth Antal pancsovai királyi törvényszéki albirót az alibunári járásbírói állásba, mint végleges székhelyére rendelte ki.

— **A Vörös-kereszt-egylet nagybecskereki főkegyelme** tegnap tartotta Rónay Jenő főispán elnöke alatt rendes ülését, melyen előterjesztettek a felülvizsgált egyleti számadások. Az egylet pénsmaradványa 1462 frt 47 kr. Erre a felmentvény Steinitzer Géza számoló-pénztárosnak megadott. Ugyancsak tárgyalás alá került az elnöki jelentés, mely szerint a tisztviselő 6 évi turnusa lejárt. Határozatba ment ennél fogva, hogy a főkegyelet újalakulása céljából a főleg új tagok gyűjtése végett íveket köröztesse fektet fel a hivatalokban. Mindennek végrehajtásával az elnökség bízta meg. A tagsági díj egy évre 1 frt. Az ívek beterjesztése után alakuló közgyűlés lesz, a melyen a tisztviselőket választják meg.

— **Halálhíradás.** Ezek hosszú során át volt Franzfeld község vezetője és hasznos buzgó munkájával mindenkor a község javát gondolta elő. Most sírjába tért, — pihenni. Jahraus Lajos földbirtokos, Franzfeld községének 9 éven át bírja, szerdán életének 50 éves korában meghalt. Temetése pénteken d. n. ment végbe, a község lakóinak óriási részvétele mellett, amikor Bohus Lajos ág. ev. lelkes megható gyászbeszédet mondott.

Érzem. Miről? Magam sem tudom. De az arcom lángol, a kezeim resketnek s a szívem dobog az isgatottságtól. Mi ez? Vágy? Félelem? Kétely? Sívargás? A megfeszített idegek örült láza? A forrongó, any nyughatatlan leve? Szeretem? Szerelm? Ó jön. Aljunkt csak a tükör élé kisése! Ezt a fehér ruhát ezekkel a selyem csipkével nagyon szeretem. Talán, mert olyan finom, olyan lenge, hogy kereszttől érzem rajta az ajka forróságát, a mint végig borít csókjával. A fürteimet is lazábbra engedem. Ó úgy szeretem. Belemélyesem az ujjait és játszik velők. Aztán kibontja, ugy nézegeti. Majd ismét össze fogja és erőteljes szeszélyes alakban próbálgatja az arcomhoz. Aztán beletemeti az arcát és nem szól egy szót sem. En pedig átengedem magam szégyelmeimnek és büské vagyok arra, hogy a játékszere lehetek. Egyszer kibuzott hajamból egy kis arany tört, melynek tüvékonyságu hegye volt. Ecsylegre ijesztett, hogy a karomba szurja. En felhútam a ruhám ujját és odatartottam neki a mesztelen karom. Rám nézett. Valami vad, megdöbbentő tűz csillámlott fel a szemében.

A másik percben ott éretem karomban a mély fájdalom szurást. Ó elsápadt, látva fájdalmamat, én pedig gyönyörítassan dőltem a karjai közé.

De csitt. Az ajtó halkán megnyílik. Egy vakító fényű lángugár pattan fel a kandallóban és odaveti fényét a magas erőteljes férfialakra, mely a küszöbön áll szótlan, mereven. Mozdulni akarok, kinyújtani a kezem, felé rohanni, szólitani őt. De ajkam néma, tagjaim szibbadtak és csak nézek rá szó, gondolat nélkül. Egy lépést tesz előre.

Es a tekintet! Es arc! O az! Ó az!

Erdős Reméc.

— **Képkilállítás Nagybecskereken.** Megemlékeztünk már róla, hogy Vágó Pál, Edvi Illés Aladár, Németh Lajos és Streitmann Antal festőművészek kiállítását rendeznek Nagybecskereken. A kiállítás pénteken d. e. 11 órakor meg is nyílik s a műértő közönség máris nagy érdeklődéssel várja, mert a művészek legkiválóbb alkotásaiban lesz alkalmuk gyönyörködni. Mintegy 30 tájkép, többnyire állatstafésszal lesz kiállítva az alispáni kistaremben. Volt alkalmunk a képeket láthatni s ezuttal csak annyit említnünk fel, hogy azok bármelyike megállaná a helyét akármelyik fővárosi kiállításon. Edvi Illés és Németh urak képeinek nagyrésze rést is vesz a tavaszi tárlaton, hol minden esetre kelt olyan feltűnést, mint a ké jeles festő többi eddigi alkotása.

— **Táncestély.** A „nagybecskereki kereskedő ifjakegylete“ szépen sikerült táncestélyt rendezett szombaton este a Koronában. A táncestélynek a kaszinóban kellett volna lefolynia, de a közbejött gyász eset miatt a mulatságot nem lehetván már elhalasztani, az utolsó percben kénytelenek voltak átmenni a Korosába, hová ugyan kevesebben mentek át, mint amennyien a Kaszinóba készüldtek, de így is a mulatság teljes anyagi és erkölcsi sikerrel folyt le s a táncedev lankadatlan erővel reggelig kitartott. Ott voltak:

A s z o n y o k: Barta Bernatné, öz. Benó Józsefné, Bolesznyné, Engl Adámné, Golikné, Hégerné, Moos Vilmosné, Schoss Hugóné, öz. Schwarconé, Zigony Istvánné.

L e á n y o k: Benó Ilka és Terka, Bolesznynővérek, Golik Emma, Héger Katica, Herschkovits nővérek, Lipovcevitcs Jelena, Löwinger Mina (Jarkovácseri), Machalek Erzsébet, Miltényi Irma (Bégaentgyörgyri), Mircs Julia, Molitorics Maris, Moos Laura és Zsófi, Reiser Anna, Schoss Mariska, Schwarcs Zsófi, Sigmund Irma, Simonich Ida, Sohn nővérek, Zigony nővérek, Zunderstein Cecil.

Az egylet a következő felülvizsgálók mond köszönetet: 2—2 frt Haidegger Odón, Ujvári Adolf. 1—1 frt Láng Károly, Kokits A. F., Kadalburger Lipót. 50 kr. Deutsch Miksa. 40 kr. Barta Bernat. 20—20 kr. Kohn Huzó, Rézei Odón, Deutsch Marton, Krausz Dávid, N. N., Grünbaum Frigyes, Nagy Sándor, Engelsmann Lajos, Mirko Milán.

— **Március idusa.** Módosról írják, hogy a község lakossága hazafias módon készül megünnepelni március idusát, a szabadság, egyenlőség és testvériség évfordulóját. A hazafias mozgalom élén az ottani állami tisztviselő állanak. Hozzájuk csatlakoztak az összes közigazgatási tisztviselő s a község teljes intelligenciája. Az összejövetel a Központi szállóban lesz, onnan testületileg mennek a római katolikus templomba ünnepélyes isteni tiszteletre. A templomból a millenniumi emlékszórohoz vonulnak, a melyet megkoszorúznak ünnepi beszédék és a Hymnus eléneklése mellett. Este díszlakoma lesz, hol az alkalmi beszédet antalfi Zeirosz József mondja.

— **Pancsováról** írják, hogy az ottani három magyar egyesület közösen ünnepeli meg március tizenötödikét. Az alkalmi szavaltatot Szabó Margit kísasszony, az ünnepi beszédet Molnár József szerkesztő mondja. Este tánc lesz.

— **Pártoljuk a magyar ipart.** Hányzor elhangzott már ez a hazafias jelszó szép, nagy Magyarországon s bizony-bizony kevés fogantatja volt. Pusztában elhangzó kiáltás! A magyar ember soha se nézte azt, hogy külföldi árut vásárol-e, vagy hazait; a mit élje tette, megvásárolta s így ment ki a magyar pénz legjava külföldre. Idengből árasztották el hazánkat különféle iparcikkkel s már közmondássá vált, hogy: „Okos német megcsinálja, bolond magyar megveszi.“ A múltban még volt valamelyes értelme annak, hogy a magyar ember idegen árut vásárolt; ma már azonban okatlan dolog a külföldi ipart hisztálni. A magyar ipar föltelendése hazafias érzelmek és gondolkodás mellett kiszoríthatja hazánk földjéről az idegen termékek jelentékeny részét. A magyar gyáripár fejlődése mindenfelé tért foglal. Ma már igen sok versenyképes magyar iparcikk van; csak pártolni kell a magyart s rövid idő múlva nem lesz szükség a külföldi iparra. Az országos iparegyesület fölhívást bocsátott ki az ország valamennyi törvényhatóságához; Matkovics Sándor, az egyesület elnöke arra kéri a törvényhatóságokat, hogy tisztviselőiket s a nagy közönséget buzdítsák, lelkesítsék a magyar ipar pártolására. Ne legyen a

magyar ember közömbös, hanem érdeklődjék mindaziránt, a mi magyar s a mikor szükségleteit bebiztosítja, keresse és vásárolja ki a magyar ipar termékeit. A mihelyt a vevő a kereskedésben magyar árut keres és vesz, a kereskedő mindjárt másképen gondolkodik, mint eddig gondolkodott s a külföldi iparcikk helyett magyar termékeket fog beüzemelni s raktáron tartani.

— **Szalonkák.** A múlt hetek enyhe időjárása meghozta a szalonkákat is. Az idén igen sikeres vadászatok voltak szalonkákra már eddig is. A szeles, hideg idő azonban a vadászatokat egyidőre felüggesztette, miután újabb csapatok nem érkeznek. Azt állítják azonban a vadászok, hogy a szalonkák már az ősz óta itt tartózkodnak a védettebb helyeken, mert a téli hajtóvadászatokon is majd mindig estek szalonkák is.

— **Házassági fölmentések.** A szerelmesek közt nem egy akad olyan, aki a választottját a törvény tilalma folytán nem veheti el. Az ilyenek bizonyos esetekben vagy a királytól, vagy az igazságügyminisztertől kérnek engedélyt, még pedig elég sok esetben eredményesül. Ezt bizonyítja a következő kimutatás is. A király az akadályok alól fölmentést adott a múlt év folyamán alatt 74 kérvényezőnek. Ezek között 71 olyan volt, aki testvére leszármazójával akart házasságra lépni három pedig olyan, akik házasságtörés miatt tilalom akadályozott abban, hogy ideáljával törvényesen egybekeljen. Az igazságügyminiszter, ugyancsak tavaly, több mint négyezer szerelmes párt tett boldoggá az akadály alól való fölmentéssel. — Olyannak, akik a törvény fajtalan volta miatt tiltott el a férjhezmenéstől, 2222 nek adott engedélyt. Urokatestvérek házasságát 1043 esetben engedte elő. A szerelmes özvegyasszonyok közül pedig 828-at mentett föl a várakozás ideje alól.

— **Beteg a város.** Bizony beteg. Annyi göthős ember nagyon régen nem volt, mint az idén. Ha látogatásba megy az ember, azzal fogadják: Kérem ne tessék sokat kérd-zösködni. Beteg van a háznál, árt neki a beszéd. Beteg? Ám! Az a bizonyos munka nyavalya grassál most itt, a mit a doktorok influenzának hívnak. Cudar nyavalya az. Nem kímél se fiatal, se öregot, egyként pakolja mindegyiknek a szénáját. Immár egy pár hét óta tart a betegség. A régi időkben közönséges náthának nevezték ezt az „izét“, ma már a divatos influenzára magyarosította a nevet. Alig van ház, hol az ebben szynlődő beteg nem volna. Nyög, duruzsol, haragszik. Mindegy, ezzel nem segít a baján. Rá van mérve, hogy influenzában töltse napjait, hát ez elől nincsen kitérés. Igazán kegyetlen ez a nyavalya! Belesnek a szép leányok, szép asszonyok. Csilingelő hangjuk reszelős lesz, kárállóssá válik. Szemük megtörik, arcuk beesik; még a szerelmi vilámlást is alig-alig bírják elrebegni. A doktorok azt mondják, hogy valamelyes sűrű zápor kellene ilyenáját. Sűrű zápor, amely elmossa a nyavalya csirait s megsemmisíti azokat teljesen. A doktorok köröton vannak folyton, alig győzik a munkát. Ezt tettesz enyhe tél — Bizony kárunkra vált.

— **Tűz Nagyikindán.** A tűzek városából, Nagyikindáról érkezik a hír, hogy ott pénteken délután rászállott Brossanski Száva udvarára a vörös kakas. A tűz az udvarra kihordott és keilőleg el nem locsolt pernyéből támadt, szután bekapott a körülötte összerakott szalma- és kukerica boglyába. A szél óriási volt, mely a veszedelmet csak fokozta. A tüszők gyorsan a helyszínén termetek és óriási megfeszítéssel bár, de eloltották a tüzet és így mérlehetlen kártól óvták meg az ott lakókat. A kár csakély, mindazonáltal gondatlanság miatt a vizsgálatot megindította a rendőrség és Brossanskit letartóztatva, az ügyészségnek átadta.

— **Uj cseresnye.** Konstantinápolyból írják, hogy ott már idej cseresnyét hoztak a piacra. A cseresnyék termőhelye: Kartal.

— **Hogy küldjük haza az anyóst?** A szász-d legnaggyobb rejtélye meg van oldva. Hegyen-völgyön nagy az öröm a nők körében, mert imitt-ott péda, amelyen indulva nem lesz többé konfliktus anyós és vő között. Kétszáz procenttel emelkedik azonfelül a délvidéken mástól kezdve Neukomnának, a verségi hipnotis urt értéke is. Hogy miért? Kifejtük az alábbiak: Van most Budapestten egy Krause nevű német ur, s ki professornak mondja magát, (s németek közt az ember a professornál kezdődik) s a ki hipnotikai előadásokat tart. A minip Krauset meghívta egy dusszagad lipótvárosi család, hogy meghívott

szűkebbkörti társaság előtt tartson egy előadást. Fényes honoráriumról lévén szó, Krause természetesen készséggel tett eleget a nyájas meghívásnak és pompás vacsora után megkezdte tudományának bemutatását. Kiválasztotta a társaságból azokat az urakat és hölgyeket, a kikben, jó médiumokat sejtett és meghipnotizálván őket elprodukálta velük a hipnotizőrök ismert dolgait. A legnagyobb hatást persze az keltette, hogy a hipnotizáltak, fölébresztetvén delejes álmukból, engedelmesen tettek eleget annak a parancsoknak, melyet Krause a hipnózis alatt beléjük szuggerált. A társaság tagjai közt a legkitűnőbb médiumnak bizonyult egy korosabb hölgy, a ki nemrég érkezett a vidékről s a kíséretében a leányával, meg a vejével volt jelen. A kísérletek fényesen sikerültek vele, a társaság álmot-bámolt, Krause pedig el volt ragadtatva, hogy ilyen nagyszerű médiumra akadt. Egyszerre csak a hölgy veje oda fordult Krausehoz és azt mondta neki:

— Tanár ur, szabad kérem egy szóra!

— Kérem, tessék!

A fiatal ur valamit sugott a Krause fülébe, a mire a professor igen csodálkozó arcot vágott. De aztán vállat vont és így szólt:

— Ha ön komolyan akarja, megteszem!

— Csak tegye!

— Krause erre a következőket szuggerálta a hölgynek:

— Asszonyom, a holnapi reggeli gyorsvonattal haza fog utazni. Erti, haza fog utazni, holnap reggel a gyorsvonattal!

S ezután fölébresztette az anyóst hipnotikus álmából. S őh csodák-csudája, kavással később a hölgy hazament, bepakkolt s másnap reggel elutazott, mint a hogy a hipnotizőr szuggeráció útján meghagyta neki. Hogy Krause az elgyorsvonatosított anyós vejétől mily nagy honoráriumot kapott, arról nem szól a fáma. De hát lehet-e egyáltalában ilyen szolgáltatást eléggé honorálni? Ugy hiszünk, hogy most, ha a história kitűnik, Krausét tömegesen fogják felkeresni — a nők. A kik pedig nem jutnak hozzá, kísérletesni fognak Neukommal, a ki szintén ért valamit a hipnotizálásához.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése március 6-án.)

Budapest, március 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén elfogadta a Margitszigetnek a Margit-hidval való összekötéséről szóló és még néhány más kisebb törvényjavaslatot.

Kihallgatások.

Budapest, március 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik: A király ma déli 12 órakor külön kihallgatáson fogadta Széll Kálmán miniszterelnököt, továbbá Perczel Dezsőt, a Ház elnökét, Erdély Sándor és báró Daniel Ernő volt minisztereket.

Két eskütétel.

Budapest, március 6. (A „Torontál“ ered. távirata.) Bécsből telegrafálják: báró Bánffy Dezső főudvarmester ma tette le ő Felsége kezébe az esküt, melynél gróf Andrássy Aladár főkamrás, Széll Kálmán miniszterelnök és gróf Széchenyi Manó, ő Felsége személye körüli miniszter működtek közre. Ugyancsak az általános kihallgatások előtt tette le gróf Keglevich István intendáns a valóságos belső titkos tanácsosi esküt.

A kiegyezés és a Széll-formula.

Budapest, március 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: Itteni politikai körökben bizton hiszik, hogy a Széll-féle formula elfogadása nem ütközik nehézségekbe, mert Széll Kálmán miniszterelnök beleegyezett abba, hogy az osztrákok a 14. §. alapján intézhessék el a kiegyezést.

A függetlenségi pártból.

Budapest, március 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A függetlenségi és 48-as párt tegnap délelőtt 11 órakor Kossuth Ferenc elnökle alatt értekezletet tartott, mely a képviselőházban legközelebb tárgyalás alá kerülő javaslatokkal foglalkozott. Ezekre nézve az értekezlet kimondta, hogy elfogadásukhoz a párt hozzá nem járul. Nagyobb szabású vitát keltett a képviselőházban legközelebb napirendre kitűzendő költségvetéssel szemben a párt részéről követendő magatartás kérdése. Kossuth Ferenc, Meszlényi Lajos, Tóth János és mások hozzászólása után az értekezlet kimondta, hogy ez alkalommal a párt minél több szónoka fejtsse ki a párt programját, mihez képest az általános vita előreláthatólag több napot fog igénybe venni

A pápa állapota.

Budapest, márc. 6. (A „Torontál“ ered. távirata.) Rómából telegrafálják, hogy XIII. Leo pápa állapota folyton javul. Az orvosok most már biztosan remélik, hogy a szent atya hamarosan felépül betegségéből.

Budapest, március 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Rómából jelentik: A pápa, a ki az éjszakát jól töltötte, ma pompás hangulatban ébredt föl. A szent atya azt kívánta, hogy környezete jelen legyen azon a misén, a melyet msgr. Angeli a szobájában celebrált.

A pápa testének hőmérséklete, a melyet a reggeli orvosi jelentés nem közöl, az orvosi látogatáskor 36.7 volt. A hőmérsékletnek ezt a csökkenését nagyon jó jelnek tekintik. Lapponi dr. kijelentette, hogy a pápa állapotával nagyon meg van elégedve és felgyógyulását bizonyosnak tartja. Az orvosi jelentések kiadását 2—3 nap múlva meg fogják szüntetni.

A beteg belga királyné.

Budapest, március 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Brüsszelből jelentik: A belga királyné állapota rosszabbra fordult, a nagy beteget még tegnap ellátták a halotti szentségekkel.

Budapest, március 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Brüsszelből jelentik: Az orvosok tegnap este 9 órakor kiadott jelentése M. ria Henrietta királyné állapotában javulást konstataált.

Felrobbant löporraktár.

Budapest, márc. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Toulonból telegrafálják, hogy Lagoubronban tegnap a haditengerészeti löporraktár 50.000 kilogramm löporral a levegőbe röptült; körülbelül 2 kilométernyire minden rommá vált, a házak összeomlottak, a földek elpusztultak. Eddig 70 halottat ástak ki a romok közül.

Budapest, március 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Toulonból jelentik, hogy a lagoubroni katasztrófának 4 újabb áldozata halt bele sebeibe. Azt hiszik, hogy az eddig feltaláltakon kívül még 15 ember van a romok alatt. A robbanás okát eddig nem tudták megállapítani.

Vasuti katasztrófák.

Budapest, március 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bukaresti telegramm jelenti, hogy az onnan Jassyba induló gyorsvonat kisiklott. Egy utas és egy fűtő meghalt, 14-en megsebesültek.

Budapest március 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pétervárról telegrafálják, hogy a Sundburgba induló személyvonaton benzínrobbanás történt, a mely 6 asszony- és 1 férfinak kioltotta az életét. 16 utas súlyosan megsérült.

Interpelláció a francia kamarában.

Budapest, március 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisból telegrafálják: Fourniera szocialista képviselő bejelentette, hogy a mai ülésen interpellálni fog a francia vezérkarnak Eszterházy és Zola pörében vitt szerepe tárgyában.

Törökország és Anglia.

Budapest, márc. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik: A szultán tegnap az angol nagykövet kihallgatásakor kijelentette, hogy nagy súlyt vet az Angliával való régi hagyományos barátságra, a melynek a két legnagyobb mohamedán hatalom között fenn kell állnia és hogy az indiai muzulmánokat Viktória királyné iránt való hűségére és engedelmességre inti.

Határidő-üzlet.

Budapest, március 6. (A nagybecskerski Lloyd-társulat távirata.) Buzában a kínálat mérsékelt, a vételkedv tartózkodó, forgalom 12.000 mm, az árak szilárdak Kötetett:

Buza márciusra	10.20—10.21
„ áprilisra	9.71—9.72
„ októberre	8.57—8.58
Rozs márciusra	— — — —
Tengeri májusra	4.58—4.60
Zab márciusra	5.76—5.77
Repcse szeptemberre	12.05—12.15

Szerkesztői üzenetek.

F. G. urnak Helyben. A fogadást ön nyerte meg, T. kisasszony még nem ment férjhez.

D. Szivesen vesszük bármikor.

Kolozsvár. A tisztelot példányt megindítottuk.

H. B. Köszönjük.

VASUT-ÜGYEK.

198452/C. IV. szám. Magy. kir. államvasutak.

Az utipodgyásznak a háztól való elfuvarozása és feladása a budapesti városi menetjegyiroda által.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint a „Budapesti városi menetjegyiroda“ (Hungária szálloda) szóbeli vagy telefon útján való bejelentésre a feladandó uti podgyászt a főváros összes kerületeiben az illetők lakásán veszi át és azt az alábbi fuvarozási illeték beszedése mellett a megjelölt vonatokhoz az illető budapesti pályaudvarra kiszállítja s a kívánt vonathoz feladja.

A fiasendő fuvarozási díj a következő:

25 kgr. súlyig darabonkiut 38 kr.

Minden további 10 kgrért darabonkiut 3 kr.

Az átvett podgyászra vonatkozó hivatalos feladási bevény, valamint a szükséges vasuti menetjegy a fentnevezett irodában kiszolgáltatik.

Budapest, 1899 évi február hó 12 én.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Nyiltér.*)

Köszönetnyilvánítás.

Mélyen lesújtott lelki állapotunkban teljesen képtelen vagyunk arra, hogy egyenkint mondjunk köszönetet azoknak, a kik a gyász napjaiban részvételükkel enyhíteni iparkodtak szívünk sebet. Fogadják azért ez uton szívből eredő halás köszönetünket mindazok, a kik koszorut küldtek kicsiny halottunk ravatalára; köszönjük a nagy közönség megható módon nyilvánuló részvétét s Rácz Gyula zenekarának lekövetelő szívesességét a melylyel feledhetlen Marickánkat végső útjára kísérték.

Marcoin Jenő és neje.

250—11

*) Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Nyilttér.

Köszönetnyilvánítás.

Az engem ért súlyos csapás alkalmával mindazoknak, kik részvétükkel felkerestek és engemet elhagyottságomban, valamint adományaikkal támogatni igyekeztek, fogadják ez uton is őszinte köszönetemet.

Özv. Sandner Józsefné,

247-1.1 szül. Wandrák Sembery Irén.

A sorokat alatt közzétételért nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetések

8024. tkvi szám. 1898.

243-1.1

Arverési hirdetmény és feltételek.

Az alibnnári kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, miszerint a jarkováci népbank részvénytársaság végrehajthatónak, Vladiszavlyev Gyorgye ellenében fennálló 73 frt tőke, ennek 1898. évi július 5-től járó 6% kamata 3 frt 75 kr., óvási 1/8% váltódíj 24 frt 35 kr. költség kielégítése végett a birói árverésen végrehajtást szenvedőnek a számosi 1682. sz. tkjvben felvett alábbi ingatlanokból Vladiszavlyev Georg nevén álló hányadokra, ugymint:

- I. dülő 13. hrsz. 5 hold I. oszt. szántónak 1/14 részére 25 forint;
- II. dülő 13. hrsz. 5 hold II. oszt. szántónak 1/14 részére 25 forint, továbbá az alábbi ingatlanokra az 1881. évi LX. t.c. 156. § a alapján egészben, ugymint:
- 149 ö. i. számú ház és 800 □-öl házhelyre egészben 280 frt;
- III. dülő 13. hrsz. 2 hold II. oszt. szántóra egészben 154 frt;
271. hrsz. 400 □-öl kertre egészben 40 frt;
- az 5. hrsz. alatt 600 □-öl szőlőre egészben 138 frt megállapított kikiáltási ár mellett elrendelt a 1899. évi március hó 21-ik napján délelőtt 9 órakor Számos községhezánál megtartandó nyilvános ár-

verésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött ingtan a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

2. Az árverelni szándékozó köteles az árverést megelőzőleg a birói kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt 1. 2 frt 50 kr., 2. 2 frt 50 kr., 3. 28 frt, 4. 15 frt 40 kr., 5. 4 frt, 6. 13 frt 80 krt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, vagy annak letétbe helyezését igazolni.

3. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben mindenkor a letítés napjától számítva és pedig az első részletet egy hó, a másodikat kéthó, a harmadikat három hó alatt a pancsovai kir. adó hivatalba, mint birói letétpénztárba az 1881. 39.425. sz. I M. R. 6., 7. és 8. §-ai értelmében lefizetni.

4. A vétel után járó kincstári illeték a vevőt terheli.

5. Az árverés jogerőre emelkedése után ha a törvényes határidőben utóajánlat nem tétetik a vevőnek „Vételi bizonyítvány” fog kiadatni, melynek alapján az 1881. 60 t.c. 181 § ában foglalt intézkedés fentartása mellett a megvett ingatlant birtokába veheti, a tulajdonjognak bekebelezése pedig a vételár teljes lefizetése után hivatalból fog elrendeltetni.

6. A megállapított árverési feltételek ezen kir. járásbiróság irattárnoknál és a nevezett község előjáróságánál a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők.

Aihunáron, 1898. évi december hó 26-dikán.

Kir. aljárásbiró.

Két szép
utcai lakás
a Nádor-utca sarkán május hó elsejétől kiadó.
205-x.6 Bővebbet
Fuchs Sándornál.

A párdányi főszolgabírószágtól.

1827. kig. 1899.

246-3.1

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésbe jött dinyási községi jegyzői állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állással következő javadalmazás van egybekötve, u. m.:

- Evi készpénzfizetés 500 frt.
- Irodai átalány 30 "
- Uti átalány 40 "
- Hat öl kemény tűzifa.

Négy szoba, konyha, kamara, pince, faszin, istállóból álló szabadlakás, házikert és külön 800 □-ölnyi pótkert hasznélvezete, továbbá a magán munkálatokért járuló szabályrendeletileg megállapított díjak szedhetése.

Felhivatnak tehát mindazon egyének, kik ezen hivatalt elnyerni óhajtják, hogy törvényszertű minősítvényük s eddigi alkalmaztatásuk igazolásával felszerelt folyamodványaikat alólírott hivatalhoz folyó évi március hó 25-éig okvetlenül betérjesszék.

A választás folyó évi március hó 28. d. e. 10 órakor Dinyás községhezánál fog megejtenni.

Párdányban, 1899. évi február hó 28. án.

A párdányi járás főszolgabírói hivatala.

A melencei-utcában 420. sz. alatt levő házban egy négy szobából, zárt folyosóból álló
lakás
évi 280 frtért május hó 1-től kiadó.
A lakáshoz külön padlás, külön pince és egy fél mosókonyha tartozik.
Bérleni kívánók a házban lakó Schwarzcz kereskedő urhoz is fordulhatnak.
239-3.2
Poreszkay Béla.

1898. augusztus hó 1-én életbelépett nagybecskereki ipartestületi betegsegélyző pénztárnak

1898. évi zárszámadása és mérlege.

1898. évi zárszámadás.				Kiadás.	
Bevétel.					
Folyó járulékok:					
A köteles és önként belépett tagok részéről	558	32		Tápdíj	184 38
A munkaadók részéről	273	96	832 28	Orvosi szerek	19 20
				Temetkezési pótlék	50 —
				Irodai berendezés	120 20
				Tisztviselői fizetés	200 —
				Vegyés kiadás	29 08
				Egyenleg	249 42
			832 28		832 28
1898. évi mérleg.				Teher.	
Vagyon.					
Készpénz-készlet		249	42	832 frt 28 kr. törzsbevétele után:	
Járulékok követelése		324	14	A tartalékalapot illető 10%	83 23
Leitári ingóságok	292	83		A nagybecskereki ipartestületnek	147 16
Leitár leírás 10%	29	28	263 55	Gyógyszerész számlák	176 07
				Pleitz és Schenk cégek számlái	133 97
				Tisztviselői fizetés	50 —
				Egyenleg	246 68
			837 11		837 11

Nagy-Becskegek, 1899. január hó 1-én.

Kecskeny Matyas, ellenőr. Hirsch Antal, ig. tag. Gyurity Lyubomir, elnök. Krausz Géza, ig. tag. Somogyi József, pénztáros.

Jelen zárszámadás és mérleg minden egyes tételét a fő- és mellékkönyvekkel összeegyeztetvén, felülvizsgálván, azt helyesnek s a törvényben előírt mód szerint készültnek találtuk.

Nagy-Becskegek, 1899. február hó 27-én.

242-1.1

Gahlen Miklós, fel. biz. tag.

Göttel István, fel. biz. elnök.

Mészáros Ferencz, fel. biz. tag.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.